

vůli, nelze mluvit o bezprávném činu žalované, když se tak stalo na základě vodoprávního konsensu. Ježto žalobce opřel žalobní nárok i podle žaloby i podle svého přednesu v první stolici o bezprávný čin žalované, činu toho však, jak doličeno, tu není, byla právem žaloba zamítnuta.

Čís. 14089.

Nedostatek svolení k zaměstnání cizince jest příhodou v zaměstnavatelově osobě. Zaměstnavatel nebyl oprávněn propustiti zaměstnance z důvodu, že nebylo uděleno povolení správního úřadu.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1935, Rv I 2738/34.)

Výměrem zemského úřadu v P. potvrzeným ministerstvem sociální péče v P. nebylo žalované firmě prodlouženo povolení zaměstnávat ve svých službách žalobce, cizozemského státního příslušníka, počínajíc dnem 1. října 1932. Výměr ten byl doručen žalované dne 6. června 1933. Žalovaná proto propustila žalobce ze svých služeb ke dni 30. června 1933 dopisem, jež žalobce odepřel přijati. Žalobce domáhal se výplaty služebních požitků za dobu od 1. července 1933 do 30. června 1934 i s vánoční remunerací za tuto dobu celkem 71.550 Kč. Žalobní nárok opřel o to, že podle ujednání mohl býti jeho služební poměr rozvázán jen pololetní výpovědí, jež se mohla státi jen k 1. lednu 1934. Důvodu k jeho okamžitému propuštění nebylo a nelze za důvod ten považovati zejména ani odepření souhlasu s jeho dalším zaměstnáním jako cizince, neboť to je okolnost, která stihá jej i žalovanou. **P r v ý s o u d** žalobu zamítl. **O d v o l a c í s o u d** odvolání částečně vyhověl a přiznal žalobci nárok na zaplacení 41.200 Kč s 5% úroky od podání žaloby z těchto **d ů v o d ů**: Prvý soud zamítl žalobu s poukazem na §§ 25 a 27 zák. o obchodních pomocnících proto, že zákaz zaměstnance dále zaměstnat, jest důležitým důvodem, opravňujícím zaměstnavatele k propuštění zaměstnance. Ježto žalovaná firma před 6. červnem 1933 nemohla věděti, jak dopadne rozhodnutí ministerstva, nemohla dříve služební poměr zrušiti, než koncem měsíce června 1933. Avšak napadený rozsudek cituje sám rozhodnutí Nejvyššího soudu čís. 12.342 sb. n. s. a uvádí, že jde o okolnost, jejíž následky týkají se obou stran. Toto rozhodnutí však výslovně hájí názor, že zamítavé úřední vyřízení žádosti žalovaného podniky o udělení povolení ve smyslu zákona čís. 39/28 sb. z. a n. není okolností, jež se sběhla na jeho straně, nýbrž je to skutečnost, která nastala mimo strany, samostatným rozhodnutím státního úřadu ve veřejném zájmu, takže její důsledek se týká obou stran. To neznamena nic jiného, než že obě strany nesou stejným dílem následky tohoto rozhodnutí, když se neprokáže, že zaměstnavatel zavinil sám neudělení svolení k zaměstnávání nebo nebylo ujednáno svolení k zaměstnávání za podmínku služební smlouvy. Ze spisů zemského úřadu vyplývá, že se žalovaná nedopustila takového zavinění; že by však bylo sjednáno svolení pracovní za podmínku služební smlouvy, nebylo ani žalovanou samou tvrzeno. Podle § 27 zák. o obchod. pomocnících jsou sice důvody propouštěcí vypočteny jen příkladmo, ale podle tendence zákona je důvodem propuštění

jen okolnost tkvící v osobě zaměstnancově, ne v osobě zaměstnavatelově (rozhodnutí čis. 3820 sb. n. s.). Ježto odepření svolení k zaměstnávání příslušným úřadem není okolností tkvící v osobě zaměstnancově, nebyla jednak výpověď žalobce s okamžitou platností, tudíž jeho propuštění odůvodněno, jednak nemá žalovaný nárok na odměnu za výpovědní lhůtu až do 30. června 1934. Jelikož jest nesporné, že strany ujednaly půlroční výpověď, nelze použití ustanovení § 20 zák. o obchod. pomocnících. Má proto žalobce, jelikož mu bylo propuštění sděleno dne 28. července 1933, nárok na plat za dobu od 29. července 1933 až do 28. ledna 1934 38.500 Kč, dále na vánoční remuneraci 5.500 Kč, celkem tudíž 44.000 Kč, od kteréž částky jest odečísti platovou zálohu 2.800 Kč, takže přísluší žalobci částka 41.200 Kč.

Nejvyšší soud změnil částečně napadený rozsudek a přiznal žalobci 35.700 Kč.

D ů v o d y:

Nedostatek svolení k zaměstnání cizince jest příhodou postihnuvší zaměstnavatele a žalovaná nebyla tedy oprávněna žalobce propustit ze služby z důvodu, že nebylo uděleno povolení správního úřadu. To plyne z ustanovení § 3 (1) zák. čis. 39/28 sb. z. a n., podle něhož ten, kdo chce zaměstnati cizince, na nějž se nevztahuje § 3 téhož zákona, jako dělníka, zřízence, pomocníka v domácnosti, zaměstnance ve vyšších službách soukromých, jest povinen opatřiti si k tomu svolení příslušného úřadu. Podle § 6 zákona se uděluje povolení k zaměstnání cizince jen určité osobě — budoucímu zaměstnavateli — pro určité zaměstnání neb určitý podnik pro určitého cizince na určitou dobu. V důvodové zprávě vládního návrhu (tisk. poslanecké sněmovny 1227 str. 11) bylo vyloženo, že osnova chce docíliti ochrany domácího trhu práce tím, že pro každého, kdo hodlá zaměstnati cizince, zavádí zákonnou povinnost, aby si k tomu opatřil svolení příslušného úřadu dříve, než ho na území zdejšího státu zaměstná, než mu skutečně svěří provádění služebních úkonů (§ 3 odst. 2 zák. čis. 39/28 sb. z. a n.). Z toho, že se žalovaná firma nezachovala podle své povinnosti uložené jí zákonem čis. 39/28 sb. z. a n., nemůže žalobci vzejíti újma na jeho právech ze služební smlouvy, která byla v poměru k žalobci závazně ujednána, ani na jeho právech a nárocích plynoucích z § 29 zákona o obchodních pomocnících (čis. 13467 sb. n. s.). Nesejde na tom, že prý žalobce ujistil žalovanou firmu, že má trvalé povolení, by byl zaměstnán v Československé republice, kdyžť, jak vyloženo, se uděluje povolení jen budoucímu zaměstnavateli na jeho individuální žádost a že je jeho věcí, aby si včas opatřil toto povolení. Řízení nebylo tedy kusé, nebyl-li o tvrzeném ujištění připuštěn důkaz výsledkem stran. Skutečnost, zda žalobce byl oprávněn titulu inženýra užívati v Československé republice, nemá význam pro posouzení tohoto sporu, ježto žalovaná žalujícího nepropustila ze služby pro nedostatek tohoto oprávnění ani pro neschopnost k povolání, a proto nebylo třeba o této nerozhodné okolnosti připustiti důkaz výsledkem stran. Jest arcíť třeba, by strana zřetelně k druhé straně projevila, že pracovní poměr zrušuje; jde tu o jednostranné prohlášení, které má účinnost okamžikem, kdy projev došel adresáta, a jest nerozhodné, kdy

adresát sezna obsah písemnosti, zejména když odepřel písemnost přijati, vyhnul-li se dodání nebo neotevřel-li písemnost mu dodanou a nečetl-li ji, nebo podobně. V souzené věci zjistil první soud, že disponent O. A. dne 28. června 1933 doručoval žalobci dopis správní rady žalované firmy, obsahující jeho propuštění ke dni 30. června 1933, že žalobce tento dopis nepřijal, ač mu A. sdělil, oč se jedná, že pak O. A. ještě téhož dne týž dopis v obálce, jež byla opatřena razítkem firmy, dal rekomando-expres na poštu, že však žalobce poštovní zásilku rovněž nepřijal, načež byla dne 29. června vrácena žalované se záznamem, že adresát zásilku nepřijal. Podle tohoto zjištění, od něhož se odvolací soud neodchýlil, jest opodstatněn závěr, že žalobce byl propuštěn dne 30. června 1933 a nebylo třeba ještě zjišťovati, že správní rada O. T. již kolem 15. června 1933 sdělil žalobci, že pro rozhodnutí ministerstva sociální péče nebude možno ho dále zaměstnávat v době po 1. červenci 1933. Nesejde tedy na tom, kdy žalobce se dodatečně dověděl o svém propuštění, a mylný je závěr odvolacího soudu, že propuštění má platnost teprve ode dne, kdy se žalobce skutečně dověděl o svém propuštění, t. j. ode dne 29. července 1933. Mezi stranami není o tom sporu, že byla ujednána šestiměsíční výpovědní doba. Žalobce má tedy podle § 29 zákona o obchodních pomocnících nárok na plat od 1. července 1933 do 31. prosince 1933, t. j. za šest měsíců po 5.500 Kč 33.000 Kč, dále na vánoční remuneraci 5.500 Kč, dohromady 38.500 Kč. po odečtení nesporné zálohy platové 2.800 Kč zbývá 35.700 Kč.

Čís. 14090.

Při plynové uliční svítilně zavěšené na laně jde o dílo »vyvedené na pozemku« ve smyslu § 1319 obč. zák.

Jest na majiteli díla, aby prokázal, že neopomenul učiniti vhodná opatření, kterých podle poměrů a stavu věci lze rozumně požadovati.

Majitel díla neučinil závčas vhodná opatření k odvrácení nebezpečí, nevyměnil-li závčas lano, jehož vadnost musela mu býti při bedlivém přezkoumání známa.

(Rozh. ze dne 11. ledna 1935, Rv II 853/32.)

Žalobkyně byla zraněna lampou uličního plynového osvětlení. Tvrdíc, že příčinou jejího úrazu byla okolnost, že lampa visela na příliš tenkém drátě nataženém napříč na ulici, který se tíhou lampy přetrhl, domáhá se žalobou na žalované obci náhrady škody. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Při plynové uliční svítilně zavěšené na laně jde o dílo »vyvedené na pozemku«, jaké má na mysli § 1319 obč. zák. (srov. čís. 3960 a 13.490 sb. n. s.). Nutno proto vycházeti z tohoto ustanovení zákona, které, stanovíc zvláštní ručení za následky vadnosti díla, je sice ručením zakládajícím se na zásadě zavinění, ale s obráceným břemenem průvodním. Ukládá totiž majiteli díla důkazní břemeno, podle něhož má ke svému